

15 Μαΐου, 1990

[Α. Ν. ΛΟΪΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ,
ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΗΣ,
ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

(Υπόθεση Αρ. 616/88)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 623/88)

ΧΡΙΣΤΟΣ ΠΑΝΤΕΛΙΔΗΣ,

Αιτητής,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ, ΜΕΣΩ ΤΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΙ/ Ή
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ/ Ή
ΤΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΥΝΑΜΕΙ
ΤΩΝ ΠΡΟΝΟΙΩΝ ΤΟΥ Ν. 65/87,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 616/88, 623/88).

*Διοικητική πράξη — Σύνθετη διοικητική πράξη — Ενσωμάτωση των
ενδιάμεσων πράξεων στην τελική — Οι ενδιάμεσες δεν προσβάλλο-
νται αυτοτελώς αλλά τα ελαττώματά τους βαρύνουν για το κύρος
της τελικής πράξεως.*

5

Διοικητικό Όργανο — Συλλογικά όργανα — Υποχρέωση συμμετοχής

όλων των μελών σε όλα τα στάδια συγκεκριμένης διαδικασίας του οργάνου — Εξαιρέσεις — Νόμιμη η εξαίρεση μέλους της Ε.Ε.Υ. στην κριθείσα περίπτωση — Περιστάσεις.

- Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας — Φύση και θέση του οργάνου κατά το Σύνταγμα. 5
- Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Προαγωγές — Η συμμετοχή στη διαδικασία των συνεντεύξεων του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας κατ' Άρθρο 35B(9) — Ο Γενικός Διευθυντής συμμετέχει κατά προτεραιότητα του οικείου Τμηματάρχη. 10
- Ακυρωτική Απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου — Ακύρωση προαγωγής — Αρχή της αποκατάστασης σταδιοδρομίας υπαλλήλου μετά από ακυρωτική δικαστική απόφαση — Περιεχόμενο — Περιστάσεις της ορθής εφαρμογής της αρχής από την Ε.Ε.Υ. στην κριθείσα περίπτωση. 15
- Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Προαγωγές — Συμβουλευτική Επιτροπή — Σύσταση για προαγωγή τριπλάσιου αριθμού υποψηφίων από τις κενές θέσεις — Η σύσταση αλφαβητική — Αδυναμία σύστασης συγκεκριμένου υποψηφίου. 20
- Διοικητικό Δίκαιο — Τύπος — Ο χαρακτηρισμός έκθεσης εκπαιδευτικού λειτουργού ως εμπιστευτικής αντί υπηρεσιακής αποτελεί επουσιώδη παρατυπία. 25
- Ακυρωτική Απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου — Ενέργεια και Συνέπειες — Δεν επηρεάζονται πράξεις που έγιναν νόμιμα στον ουσιώδη χρόνο — Η περίπτωση εμπιστευτικών εκθέσεων ως προς πραγματική υπηρεσία σε θέση που εκ των υστέρων ακυρώθηκε. 30
- Διοικητική Πράξη — Ανάκληση — Ειδικά η ανάκληση παρανόμων πράξεων. 35
- Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Πλήρωση υψηλών στην ιεραρχία θέσεων — Θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης — Ευρεία διακριτική ευχέρεια της Ε.Ε.Υ. 40
- Οι αιτητές προσέβαλαν την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέλους σε Γενικό Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης.
- Η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Με τη δεύτερη θεραπεία στην Προσφυγή Αρ. 623/88 προσβάλλεται η νομιμότητα προπαρασκευαστικής ενδιάμεσης πράξης, η οποία συγχωνεύθηκε στην τελική απόφαση και έχασε την εκτελεσιμότητά της. Η προσφυγή αυτή, αναφορικά με τη δεύτερη θεραπεία δεν προσβάλλει εκτελεστή διοικητική πράξη και ως εκ τούτου είναι απαράδεκτη.

Ο ίδιος αιτητής ζητά με το πρώτο αίτημά του την ακύρωση της τελικής απόφασης. Η απόφαση αυτή είναι σύνθετη διοικητική πράξη και η ακυρότητα οποιασδήποτε αναγκαίας προπαρασκευαστικής πράξης οδηγεί στην ακύρωση της τελικής, γιατί οι ενδιάμεσες προπαρασκευαστικές πράξεις δεν είναι ξεχωριστές και ανεξάρτητες, αλλά αποτελούν μέρος της σύνθετης πράξης.

2. Αν, ενεργώντας με πλάνη περί το νόμο, ένα μέλος του συλλογικού οργάνου δε συμμετέχει στη λήψη της επίδικης απόφασης και αν ακόμα υπάρχει απαρτία, αυτό είναι λόγος ακυρότητας για ελαττωματική σύνθεση του οργάνου.

Στην παρούσα περίπτωση το μέλος της Επιτροπής Τορνάρης, εκτός από την τυπική συνεδρία που αποφασίστηκε η δημοσίευση της θέσης, δεν παρέστη στις συνεδρίες της Επιτροπής και δεν έλαβε μέρος στη διαδικασία πλήρωσης της θέσης. Ο λόγος είναι πρόδηλος. Η μακρά ανάμειξή του στις δικαστικές διαδικασίες και άλλη εκκρεμούσα συναφής προσφυγή του. Η απουσία του ήταν, όχι μόνο δικαιολογημένη, αλλά και επιβεβλημένη. Το Άρθρο 8, παράγραφος (3) του Νόμου προνοεί ότι "προς άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής ο Πρόεδρος της Επιτροπής και δύο έτερα μέλη παρόντα καθ' οιαδήποτε συνεδρίασιν, ή εάν ο Πρόεδρος δεν είναι παρών, τέσσερα παρόντα μέλη αποτελούσιν απαρτίαν".

Στη διαδικασία και λήψη της απόφασης υπήρχε απαρτία σύμφωνα με το Νόμο και η μη συμμετοχή του Τορνάρη ήταν δικαιολογημένη.

3. Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ανεξάρτητος αξιωματούχος της Πολιτείας. Η θέση και τα καθήκοντα του καθορίζονται σε ειδικό κεφάλαιο, στο Μέρος VI, Κεφάλαιο I του Συντάγματος.

Ο Γενικός Εισαγγελέας βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα είναι ο νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 113 του Συντάγματος. Έχει όχι μόνο δικαίωμα αλλά και καθήκον να προσφέρει τη νομική του συμβουλή στα άλλα όργανα της Δημοκρατίας.

Ο Γενικός Εισαγγελέας δεν αναμείχθηκε στη διαδικασία. Εκτέλεσε

- το συνταγματικό δικαίωμα και καθήκον του. Συμβούλεψε επί νομικών θεμάτων την Επιτροπή για νομικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν σ' αυτόν.
4. Οι προσωπικές συνεντεύξεις για την προαγωγή στη θέση είναι νομοθετημένες. 5
- Με βάση το Άρθρο 35B(9), κατά τις συνεντεύξεις μπορεί να παρευρίσκεται ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας ή ο Διευθυντής του οικείου Τμήματος ή εκπρόσωπος τους και να εκφέρει τις κρίσεις του για την απόδοση των υποψηφίων σ' αυτές. 10
- Ο νομοθέτης έδωσε προτεραιότητα στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου και όχι στο Διευθυντή του Τμήματος. 15
- Ο Γενικός Διευθυντής παρευρισκόταν στις συνεντεύξεις σύμφωνα με το Νόμο. Το παράπονο ότι δεν παρευρισκόταν ο οικείος Τμηματάρχης είναι νομικά αστήριχτο.
5. Η αρχή του Διοικητικού Δικαίου είναι ότι, μετά την ακύρωση ενός διορισμού ή μιας προαγωγής υπαλλήλου, η Διοίκηση έχει καθήκον να αποκαταστήσει τη σταδιοδρομία, όπως αυτή θα εξελισσόταν αν δεν μεσολαβούσε η ακυρωτική απόφαση χωρίς δική του υπαιτιότητα. 20
- Η αποκατάσταση των πραγμάτων περιλαμβάνει υποχρέωση της Διοίκησης προς εξασφάλιση της συνέχισης της σταδιοδρομίας του κάθε υπαλλήλου με την κανονική ανάπτυξη και τις πιθανότητες προαγωγής εάν δεν υπήρχε η πράξη η οποία ακυρώθηκε. 25
- Η Διοίκηση στην άσκηση της διακριτικής της εκτίμησης έχει υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη το στοιχείο προστασίας των δικαιωμένων σε αποκατάσταση, το οποίο δεν μπορεί να παραβλέψει στην εκτέλεση ακυρωτικής απόφασης. 30
- Η ακυρωτική απόφαση, ειδικά όταν λαμβάνεται μετά την πάροδο μακρού χρόνου, δεν δύναται να ακαθόψει την κανονική ανέλιξη της σταδιοδρομίας - σε όλο το μακρό διάστημα της διαδικασίας της προσφυγής - του υπαλλήλου του οποίου η προαγωγή ακυρώθηκε. 35
- Η Επιτροπή στην παρούσα περίπτωση ορθά άσκησε, με βάση τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου, τη διακριτική της ευχέρεια. Το ενδιαφερόμενο μέρος λόγω της νόμιμης, κατά τον ουσιώδη χρόνο, κατοχής των υψηλότερων θέσεων του Γενικού Επιθεωρητή και του Διευθυντή Εκπαιδεύσεως δεν είχε τη δυνατότητα υποψηφιότητας και 40

προαγωγής στη θέση Επιθεωρητή Α΄, την οποία κατέλαβε ο αιτητής.

Ο καθορισμός της αρχαιότητας στο Άρθρο 37 του Νόμου δεν ασκεί επιρροή στην παρούσα υπόθεση και το προσβαλλόμενο σκεπτικό της απόφασης της Επιτροπής.

5

6. Η Συμβουλευτική Επιτροπή σύστησε εδώ τριπλάσιο αριθμό των κενών θέσεων και απέστειλε στην Επιτροπή κατάλογο με αλφαβητική σειρά και τους λόγους για τη σύσταση ή μη σύσταση των υποψηφίων. Η περιλήψη των ονομάτων των υποψηφίων που συστήνονται με αλφαβητική σειρά δεν αφήνει διακριτική ευχέρεια στη Συμβουλευτική Επιτροπή να συστήσει ειδικά για προαγωγή οποιoδήποτε από τους τρεις υποψηφίους. Ο Νόμος ορίζει ότι πρέπει ο κατάλογος να περιέχει τα ονόματα με αλφαβητική σειρά για να μη γίνεται σύσταση από τη Συμβουλευτική Επιτροπή όπως τις συστάσεις του Προϋσταμένου με βάση το Άρθρο 35(4) του περί Δημόσιας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν. 1/90).

10

15

20

Η Επιτροπή δικαιούται να τροποποιήσει τον κατάλογο της Συμβουλευτικής Επιτροπής, στην εξέταση των ενστάσεων υποψηφίων που δεν περιλήφθηκαν στους καταλόγους, και έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξει για διορισμό ή προαγωγή κατά την κρίση της τον καταλληλότερο από τους υποψηφίους του τελικού καταλόγου.

25

30

7. Οι εκθέσεις αξιολόγησης για τους εκπαιδευτικούς ονομάζονται υπηρεσιακές εκθέσεις από το 1979 - (βλ. Άρθρο 6 του περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμου του 1979 (Ν. 53/79)). Ούτε η διαδικασία όμως, ούτε ο τρόπος της σύνταξης άλλαξε. Η διαφορά ονόματος δεν είναι ουσιαστική παρατυπία, ούτε ασκεί οποιανδήποτε επιρροή στη λήψη απόφασης.

35

8. Το γεγονός ότι η προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους στις αναφερόμενες θέσεις που κατέλαβε με προαγωγή, ακυρώθηκε, δεν συνεπάγεται εξαίρεση της πραγματικής του υπηρεσίας σ' αυτές και της πραγματικής αξιολόγησης της απόδοσής του στις ίδιες θέσεις.

40

Οι εμπιστευτικές εκθέσεις για το ενδιαφερόμενο μέρος ετοιμάστηκαν νόμιμα. Αξιολογούσαν το ενδιαφερόμενο μέρος για τα καθήκοντα των θέσεων που εκτελούσε σε περιόδους από το 1980 - 1986. Δεν είναι δυνατό να παραγνωριστούν οι εμπιστευτικές αυτές εκθέσεις, έστω και αν η προαγωγή και ο διορισμός του ακυρώθηκαν μεταγενέστερα από το Δικαστήριο.

Η ακυρωτική απόφαση δεν επηρεάζει πράξεις, οι οποίες έγιναν νό-

μμα στον ουσιαώδη χρόνο.

9. Οι παράνομες πράξεις μπορούν να ανακληθούν. Η ανάκληση δεν επιτρέπεται ύστερα από την παρέλευση μακρού χρόνου, εκτός αν λόγοι δημόσιου συμφέροντος την επιβάλλουν. 5

10. Ενόψει της φύσης της θέσης και των καθηκόντων της, όπως αναφέρονται στο σχέδιο υπηρεσίας, η Επιτροπή έχει ευρεία διακριτική ευχέρεια στην επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου για διορισμό/προαγωγή. 10

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 15

Papaleontiou v. Republic (1970) 3 C.L.R. 54,

Michaeloudes and Another v. Republic (1979) 3 C.L.R. 56, 20

Ioannou v. Electricity Authority of Cyprus (1981) 3 C.L.R. 280,

Agrotis v. Electricity Authority of Cyprus (1981) 3 C.L.R. 503,

Karageorghis v. Republic (1982) 3 C.L.R. 435, 25

Tornaris v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1165,

Karageorghis v. Republic (1983) 3(B) C.L.R. 1211, 30

Tornaris v. Republic (1983) 3(B) C.L.R. 1292,

Papaleontiou and Another v. Republic (1985) 3 (C) C.L.R. 1929,

Papaleontiou v. Republic (1987) 3(B) C.L.R. 751, 35

Papaleontiou v. Educational Service Commission (1987) 3(B) C.L.R. 1341,

Vivardi v. Vine Products Council (1969) 3 C.L.R. 486, 40

Panayiotou and Others v. Republic (1972) 3 C.L.R. 337,

Pissas v. Republic (1976) 3 C.L.R. 30,

- Kyprianou v. Republic* (1976) 3 C.L.R. 210,
- Mytides v. Republic* (1988) 3(B) C.L.R. 737,
- 5 *Rodiere, Rec. 1065, C.E. 26 dec. 1925,*
- Republic v. Haris* (1985) 3(A) C.L.R. 106,
- Republic and Another v. Kastellanos* (1988) 3(C) C.L.R. 2249,
- 10 *Neocleous and Others v. Republic* (1989) 3(A) C.L.R. 433,
- Χατζηπαναγή ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079,
- 15 *Ευσταθίου ν. Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1576,
- Frangos v. Republic* (1970) 3 C.L.R. 312,
- Christou v. Republic* (1977) 3 C.L.R. 11,
- 20 *Ierides v. Republic* (1980) 3 C.L.R. 165,
- Gregoriou and Others v. Republic* (1985) 3(B) C.L.R. 1309,
- 25 *Simillis v. Republic* (1986) 3(A) C.L.R. 608,
- Georghiou and Others v. Republic* (1988) 3(A) C.L.R. 678,
- Παπαδόπουλος ν. Δημοκρατίας* (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2575,
- 30 *Hadjiioannou v. Republic* (1983) 3(B) C.L.R. 1041.

Προσφυγές.

- 35 Προσφυγές εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Εκπαι-
 δευτικής Υπηρεσίας να προαγάγει το ενδιαφερόμενο μέρος στη
 μόνιμη θέση (Τακτ. Προύπ.) Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής
 Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας, αντί των αιτητών.
- 40 Α. Σ. Αγγελίδης, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 616/88.
- Ε. Ευσταθίου, για τον Αιτητή στην Υπόθεση Αρ. 623/88.
- Ε. Λοιζίδου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους Καθ' ων

η αίτηση.

Χρ. Τριανταφυλλίδης, για το Ενδιαφερόμενο Μέρος.

Cur. adv. vult. 5

A. N. ΛΟΪΖΟΥ, Π.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα εκδώσει ο Δικαστής κ. Δ. Γ. Στυλιανίδης.

ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ, Δ.: Οι αιτητές στις προσφυγές αυτές ζητούν την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, (η "Επιτροπή"), ημερομηνίας 28 Μαΐου, 1988, που δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, ημερομηνίας 24 Ιουνίου, 1988, με Αριθμό Γνωστοποίησης 1744, με την οποία προήγαγε τον Αντώνη Παπαδόπουλο, ("ενδιαφερόμενο μέρος"), στη μόνιμη θέση (Τακτ. Προϋπ.) Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης, Υπουργείο Παιδείας, από 1η Ιουνίου, 1988. 10
15

Ο αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 623/88 ζητά περαιτέρω την ακύρωση της απόφασης της Επιτροπής ημερομηνίας 10 Μαΐου, 1988, που κοινοποιήθηκε σ' αυτόν με επιστολή ημερομηνίας 12 Μαΐου, 1988, με την οποία ανακάλεσε την απόφασή της ημερομηνίας 24 Φεβρουαρίου, 1988, με την οποία τον περιέλαβε στον τελικό κατάλογο των υποψηφίων, και απόρριψε την ένσταση για τη μη περίληψή του στον τελικό κατάλογο. 20
25

Οι προσφυγές συνεκδικάστηκαν γιατί προσβάλλουν τη νομιμότητα της ίδιας διοικητικής πράξης.

Η θέση είναι πρώτου διορισμού και προαγωγής. Είναι η δεύτερη στην ιεραρχία της Δημοτικής Εκπαίδευσης μετά τη θέση του Διευθυντή. 30

Μετά τη δημοσίευση της θέσης στην Επίσημη Εφημερίδα ημερομηνίας 23 Οκτωβρίου, 1987, Αριθμός 2267, Αριθμός Γνωστοποίησης 3213, την υποβολή αιτήσεων και τον καταρτισμό της Συμβουλευτικής Επιτροπής σύμφωνα με το Άρθρο 35Α(2)(στ) των περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας Νόμων του 1969 έως 1987, (ο "Νόμος"), η Συμβουλευτική Επιτροπή μετά από ορισμένη διαδικασία, στην οποία θα γίνει αναφορά πιο κάτω, τελικά υπόβαλε την αιτιολογημένη έκθεση της με κατάλογο τριών υποψηφίων που σύστησε με αλφαβητική σειρά. 35
40

Ο αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 623/88 δεν συστήθηκε και με

γραφτή ένσταση του ζήτησε αναθεώρηση του καταλόγου.

5 Στις 24 Φεβρουαρίου, 1988, η Επιτροπή εξέτασε τις ενστάσεις και αποφάσισε τον καταρτισμό του τελικού καταλόγου με την πρόσθεση του ονόματος του αιτητή και έτσι τελικά ο κατάλογος αυτός περιείχε τέσσερις υποψηφίους. Αποφάσισε επίσης να καλέσει τους τέσσερις υποψηφίους σε προσωπική συνέντευξη.

10 Ο Γενικός Εισαγγελέας με επιστολές του ημερομηνίας 5 Μαΐου, 1988 και 9 Μαΐου, 1988, συμβούλεψε την Επιτροπή, μεταξύ άλλων, ότι η Επιτροπή δεν μπορεί να καλέσει σε συνέντευξη τέταρτο υποψήφιο, επιπρόσθετα προς τους τρεις υποψηφίους που αναφέρονται στην έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, αλλά
15 αυτό δεν εμποδίζει την Επιτροπή να αντικαταστήσει ένα υποψήφιο από τους τρεις που αναφέρονται στην έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής με άλλο υποψήφιο, όταν αναθεωρεί τον κατάλογο των υποψηφίων σύμφωνα με το Άρθρο 35B(8) του Νόμου.

20 Η Επιτροπή στις 10 Μαΐου, 1988, ανακάλεσε την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου, 1988, επανεξέτασε τις ενστάσεις υπό το φως της πιο πάνω γνωμοδότησης του Γενικού Εισαγγελέα και του Νόμου και απόρριψε την ένσταση του αιτητή.

25 Στις 18 Μαΐου, 1988, και 24 Μαΐου, 1988, δέχτηκε σε προσωπική συνέντευξη, στην παρουσία του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, τους τρεις υποψηφίους του τελικού καταλόγου στον οποίο περιλαμβάνονταν το ενδιαφερόμενο μέρος και ο αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 616/88.

30 Στις 28 Μαΐου, 1988, η Επιτροπή αποφάσισε, με διαφωνία ενός μέλους της, την προαγωγή του ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης από 1η Ιουνίου, 1988.

35 Με τη δεύτερη θεραπεία στην Προσφυγή Αρ. 623/88 προσβάλλεται η νομιμότητα προπαρασκευαστικής ενδιάμεσης πράξης, η οποία συγχωνεύθηκε στην τελική απόφαση και έχασε την εκτελεσιτότητά της. Η προσφυγή αυτή, αναφορικά με τη δεύτερη θεραπεία δεν προσβάλλει εκτελεστή διοικητική πράξη και ως εκ
40 τούτου είναι απαράδεκτη.

Ο αιτητής αυτός ζητά με το πρώτο αίτημα του την ακύρωση της τελικής απόφασης. Η απόφαση αυτή είναι σύνθετη διοικητική πράξη και η ακυρότητα οποιασδήποτε αναγκαίας προπαρασκευαστικής πράξης οδηγεί στην ακύρωση της τελικής, γιατί οι ενδιάμε-

σες προπαρασκευαστικές πράξεις δεν είναι ξεχωριστές και ανεξάρτητες, αλλά αποτελούν μέρος της σύνθετης πράξης. (Βλ., μεταξύ άλλων, **Andreas C. Papaleontiou v. Republic (Public Service Commission)** (1970) 3 C.L.R. 54· **Michaeloudes and Another v. Republic** (1979) 3 C.L.R. 56, σελ. 71-72· **Ioannou v. Electricity Authority of Cyprus** (1981) 3 C.L.R. 280, σελ. 299· **Agrotis v. Electricity Authority of Cyprus** (1981) 3 C.L.R. 503, σελ. 513).

5

Ο αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 616/88 προβάλλει τους ακόλουθους λόγους για ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης:-

10

1. Κακή σύνθεση του διοικητικού οργάνου, της Επιτροπής, λόγω της μη συμμετοχής του μέλους Ιορδάνη Τορνάρη.
2. Αναφορά λανθασμένα στο Άρθρο 35B(1) του Νόμου στο πρακτικό της 23ης Δεκεμβρίου, 1987, αντί στο 35A(1).
3. Ανάμειξη του Γραφείου του Γενικού Εισαγγελέα στη διαδικασία.
4. Παράσταση στη συνέντευξη του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας κατά αποκλεισμό του οικείου Τμηματάρχη.
5. Εσφαλμένα δεν θεωρήθηκε ότι ο αιτητής ήταν δεκαπέντε χρόνια αρχαιότερος του ενδιαφερόμενου μέλους.
6. Παραγνώριση της ομόφωνης σύστασης της Συμβουλευτικής Επιτροπής χωρίς αιτιολογία και προτίμηση του ενδιαφερόμενου μέλους, το οποίο δεν συστήθηκε από τον Προϊστάμενο του Τμήματος - μέλος της Συμβουλευτικής Επιτροπής.
7. Λήφθηκαν υπόψη εμπιστευτικές εκθέσεις για το ενδιαφερόμενο μέρος που ήταν άκυρες, γιατί στον ουσιώδη χρόνο κατείχε θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης και Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης με προαγωγή ή διορισμό που ακυρώθηκαν από το Ανώτατο Δικαστήριο στις 30 Μαΐου, 1987 και 25 Σεπτεμβρίου, 1987, και ονομάζονταν εμπιστευτικές εκθέσεις και όχι υπηρεσιακές.
8. Στην εκτίμηση του κριτηρίου "αξία" λήφθηκε υπόψη μόνο η εικόνα που παρουσίαζαν οι εμπιστευτικές εκθέσεις ενώ η "αξία" που αναφέρει ο Νόμος ως κριτήριο επιλογής δεν συμπίπτει με τις εμπιστευτικές εκθέσεις.
9. Πλάνη περί τα πράγματα, γιατί η Επιτροπή δεν κατάγραψε και αγνόησε το προσόν του αιτητή Fellowship του Economic Development Institute, World Bank.

15

20

25

30

35

Ο αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 623/88 στηρίχτηκε στους πιο κάτω λόγους:-

40

1. Παραγνώριση αρχαιότητας του αιτητή.
2. Έλλειψη δέουσας έρευνας.

3. Λήφθηκαν υπόψη για το ενδιαφερόμενο μέρος άκυρες εμπι-
 στευτικές εκθέσεις, γιατί αναφέρονταν σε υπηρεσία του σε
 θέσεις Γενικού Επιθεωρητή και Διευθυντή Δημοτικής Εκ-
 παίδευσης που η προαγωγή του σε αυτές ακυρώθηκε από το
 5 Ανώτατο Δικαστήριο.

4. Έλλειψη αιτιολογίας.

5. Παράλειψη επιλογής του αιτητή, ο οποίος έκδηλα υπερε-
 ρεί σε προσόντα, αξία και αρχαιότητα του ενδιαφερόμε-
 10 νου μέρους.

Το θέμα πλήρωσης της θέσης Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκ-
 παίδευσης απασχόλησε την Επιτροπή και το Δικαστήριο αυτό για
 μία δεκαετία. Κρίνουμε σκόπιμο να κάνουμε σύντομη αναδρομή
 15 από το 1980, γιατί τούτο είναι αναγκαίο για την παρούσα απόφαση.

Υπήρχαν δύο θέσεις Γενικού Επιθεωρητή. Στις 22 Οκτωβρί-
 10 ου, 1980, η Επιτροπή αποφάσισε την προαγωγή του Γεώργιου
 Παπαλεοντίου και του ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση από 1η
 Νοεμβρίου, 1980.

Ο αιτητής στην Προσφυγή Αρ. 616/88 - **Ανδρέας Καραγιώργης**,
 πρόσβαλε τη νομιμότητα των προαγωγών αυτών με τις Προσφυγές
 Αρ. 371/80 και 483/80. Στις 14 Μαρτίου, 1981, απόσυρε την προ-
 20 σφυγή εναντίον της προαγωγής του ενδιαφερόμενου μέρους
 Αντώνη Παπαδόπουλου.

Το Δικαστήριο στις 5 Μαΐου, 1982, ακύρωσε την προαγωγή του
 Παπαλεοντίου (βλ. **Karageorghis v. Republic** (1982) 3 C.L.R. 435).

30 Στις 21 Οκτωβρίου, 1982, στην Προσφυγή Αρ. 1/81 που κα-
 ταχωρίστηκε από τον υποψήφιο Ιορδάνη Τορνάρη, το Δικαστή-
 ριο ακύρωσε τις προαγωγές για το λόγο ότι η διορίζουσα αρχή
 παραγνώρισε χωρίς λόγο την μακρά αρχαιότητα του αιτητή (βλ.
Tornaris v. Republic (1982) 3 C.L.R. 1165).

35 Στις 11 Μαΐου, 1982, και στις 25 Οκτωβρίου, 1982, η Επι-
 τροπή προήγαγε πάλιν τους Παπαλεοντίου και Παπαδόπουλο,
 αντίστοιχα. Η προαγωγή του Παπαλεοντίου προσβλήθηκε από
 40 τον Καραγιώργη με την Προσφυγή Αρ. 258/82 και του Παπαδό-
 πουλου από τον Τορνάρη με την Προσφυγή Αρ. 27/83.

Η απόφαση της 11ης Μαΐου, 1982, για την προαγωγή του Πα-
 παλεοντίου ακυρώθηκε από τον Δικαστή κ. Δημητριάδη στις 26
 Νοεμβρίου, 1983 (βλ. **Karageorghis v. Republic** (1983) 3(B) C.L.R.

1211) και στις 30 Νοεμβρίου, 1983, η προαγωγή του Παπαδόπουλου ακυρώθηκε από άλλο Δικαστή (βλ. *Tornaris v. Republic* (1983) 3 C.L.R. 1292).

Στις 22 Δεκεμβρίου, 1983, πριν την εκπνοή του χρόνου του επιτρεπόμενου για έφεση, η Επιτροπή επανεξέτασε το θέμα της πλήρωσης των δύο θέσεων και προήγαγε τους Τορνάρη και Παπαδόπουλο. 5

Οι προαγωγές αυτές προσβλήθηκαν με τις Προσφυγές Αρ. 565/83 από τον Παπαλεοντίου και 567/83 από τον Λοϊζίδη. Οι προσφυγές αυτές απορρίφθηκαν την 1η Αυγούστου, 1984 - (βλ. *Papaleontiou and Another v. Republic* (1985) 3(C) C.L.R. 1929). 10

Ο αιτητής Γεώργιος Παπαλεοντίου καταχώρισε την Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 350. 15

Εν τω μεταξύ είχε κενωθεί η θέση του Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης. 20

Η Ολομέλεια στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 350 ακύρωσε την απόφαση στην Προσφυγή 258/82.

Στις 15 Μαΐου, 1984, το ενδιαφερόμενο μέρος διορίστηκε από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας Διευθυντής Δημοτικής Εκπαίδευσης. Ο διορισμός αυτός ακυρώθηκε στις 30 Μαΐου, 1987, για πλάνη περί τα πράγματα (βλ. *Papaleontiou v. Republic* (1987) 3 (B) C.L.R. 751). 25

Στις 25 Σεπτεμβρίου, 1987, η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην Αναθεωρητική Έφεση Αρ. 415 ακύρωσε την απόφαση προαγωγής του ενδιαφερόμενου μέρους στη θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης ημερομηνίας 22 Δεκεμβρίου, 1983 - (*Papaleontiou v. E.S.C.* (1987) 3(B) C.L.R. 1341). 30

Ο κ. Τορνάρης αφυπηρέτησε και την 1η Αυγούστου, 1986, διορίστηκε μέλος της Επιτροπής. 35

Η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας στις 8 Οκτωβρίου, 1987, μετά τις ακυρωτικές αποφάσεις του Δικαστηρίου, διόρισε τον κ. Παπαλεοντίου Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης και έτσι κενώθηκε η θέση του Γενικού Επιθεωρητή. Οι δύο θέσεις είχαν περιοριστεί σε μία. 40

Η θέση πληρώθηκε με την απόφαση προαγωγής του ενδιαφερό-

μενου μέρους, που είναι το αντικείμενο της παρούσας προσφυγής.

5 Το ενδιαφερόμενο μέρος από 1η Νοεμβρίου, 1980, μέχρι 15 Μαΐου, 1984, κατείχε τη θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης, από 15 Μαΐου, 1984 μέχρι 30 Μαΐου, 1987, τη θέση του Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης και από 30 Μαΐου, 1987 μέχρι 25 Σεπτεμβρίου, 1987, τη θέση Γενικού Επιθεωρητή.

10 Στις περιόδους αυτές ασκούσε στην ολότητα τους νόμιμα τα καθήκοντα των θέσεων και η αξιολόγησή του γινόταν με βάση το νομικό καθεστώς και τα καθήκοντα της θέσης που κατείχε πριν τις ακυρωτικές αποφάσεις του Δικαστηρίου.

15 Η Επιτροπή αποτελείται από τον Πρόεδρο και τέσσερα μέλη.

20 Το Ανώτατο Δικαστήριο, αναφορικά με τη σύνθεση και λειτουργία συλλογικού διοικητικού οργάνου, σε σειρά αποφάσεων υιοθέτησε το πιο κάτω απόσπασμα από τα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 112:-

25 "Η διαδικασία συζήτησεως και λήψεως αποφάσεως επί ωρισμένου θέματος δέον να διεξάγεται απ' αρχής μέχρι τέλους ενώπιον των αυτών μελών του συλλογικού οργάνου, διότι ούτως εξασφαλίζεται η παρ' εκάστου μέλους γνώσις και στάθμισις πάντων των κατά την διαδικασίαν προκυψάντων στοιχείων. Εάν η διαδικασία προατείνεται εις πλείονας συνεδριάσεις, η σύνθεσις του συλλογικού οργάνου δέον να παραμείνη αναλλοίωτος καθ' όλας τας συνεδριάσεις ταύτας: 343, 1171 (39), 73 (43), 1024 - 1027 (47), 978 (48), 1628, 1854 (53), 103 (57), 1128 (58), 527 (59).
30 Επελθούσης αλλοιώσεως της συνθέσεως κατά τινα των συνεδριάσεων διά της συμμετοχής μελών μη μετασχόντων εις τας προηγουμένας συνεδριάσεις, το συλλογικόν όργανον δεν δύναται να λάβη εγκύρωσ απόφασιν κατά την τελευταίαν συνεδρίασιν, ει μη εφ' όσον κατά την συνεδρίασιν ταύτην επαναληφθή πλήρως και εξ υπαρχής η προηγηθείσα διαδικασία και συζήτησις, ότε θεωρείται ότι η συζήτησις της υποθέσεως ήρξατο και ετερματίσθη εγκύρωσ κατά την τελευταίαν συνεδρίασιν:"

40 (Βλ., μεταξύ άλλων, *Rolandos Vivardi v. The Vine Products Council* (1969) 3 C.L.R. 486, 489-491· *Andreas Panayiotou and Others v. Republic (Public Service Commission)* (1972) 3 C.L.R. 337, 339, 340· *Ioannis N. Pissas v. Republic (Public Service Commission)* (1976) 3 C.L.R. 30, 34-35· *Pantelis Kyprianou v. Republic (Public Service Commission)* (1976) 3

C.L.R. 210, 212, 213· *Georghios Mytides v. The Republic of Cyprus* (1988) 3(A) C.L.R. 737).

Αν, ενεργώντας με πλάνη περί το νόμο, ένα μέλος του συλλογικού οργάνου δεν συμμετέχει στη λήψη της επίδικης απόφασης και αν ακόμα υπάρχει απαρτία, αυτό είναι λόγος ακυρότητας για ελαττωματική σύνθεση του οργάνου.

5

Στην παρούσα περίπτωση το μέλος της Επιτροπής Τορνάρης, εκτός από την τυπική συνεδρία που αποφασίστηκε η δημοσίευση της θέσης, δεν παρέστη στις συνεδρίες της Επιτροπής και δεν έλαβε μέρος στη διαδικασία πλήρωσης της θέσης. Ο λόγος είναι πρόδηλος. Η μακρά ανάμειξη του στις πιο πάνω δικαστικές διαδικασίες και άλλη εκκρεμούσα συναφής προσφυγή του. Η απουσία του ήταν, όχι μόνο δικαιολογημένη, αλλά και επιβεβλημένη. Το Άρθρο 8, παράγραφος (3) του Νόμου προνοεί ότι "προς άσκηση των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής ο Πρόεδρος της Επιτροπής και δύο έτερα μέλη παρόντα καθ' οιανδήποτε συνεδρίασιν, ή εάν ο Πρόεδρος δεν είναι παρών, τέσσερα παρόντα μέλη αποτελούν απαρτίαν".

10

15

20

Στη διαδικασία και λήψη της απόφασης υπήρχε απαρτία σύμφωνα με το Νόμο και η μη συμμετοχή του Τορνάρη ήταν δικαιολογημένη.

Η σύνθεση της Επιτροπής ήταν νόμιμη, δεν ήταν ελαττωματική και ήταν σύμφωνη με το Νόμο, συμπεριλαμβανομένων και των αρχών του Διοικητικού Δικαίου.

25

Η αναφορά στα πρακτικά της 23ης Δεκεμβρίου, 1987, λανθασμένα του Άρθρου 35B(1) καθόλου δεν επηρεάζει τη νομιμότητα της διαδικασίας ή της απόφασης. Δεν είναι παράβαση τύπου ή νόμου και δεν αποτελεί λόγο ακυρότητας.

30

Η Συμβουλευτική Επιτροπή στην έκθεση της ημερομηνίας 21 Νοεμβρίου, 1987, σύστησε για προαγωγή ειδικά το ενδιαφερόμενο μέλος. Έλαβε υπόψη της τις εμπιστευτικές εκθέσεις. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής με επιστολή του ημερομηνίας 8 Δεκεμβρίου, 1987, ζήτησε νομική συμβουλή αναφορικά με: την ειδική σύσταση για ένα από τους υποψηφίους που έγινε από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, το περιεχόμενο επιστολής του δικηγόρου κ. Αγγελίδη αναφορικά με τις εμπιστευτικές εκθέσεις για το ενδιαφερόμενο μέλος και το θέμα της αρχαιότητας του υποψηφίου.

35

40

Ο Βοηθός Γενικός Εισαγγελέας με επιστολή του ημερομηνίας

18 Δεκεμβρίου, 1987, γνωμοδότησε για τα ερωτήματα αυτά.

5 Η Επιτροπή, εξετάζοντας τις ενστάσεις για τον κατάλογο των υποψηφίων που υπόβαλε η Συμβουλευτική Επιτροπή, αποφάσισε στις 24 Φεβρουαρίου, 1988, να προσθέσει ως υποψήφιο στον τελικό κατάλογο και τον αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 623/88 Παντελίδη και όρισε συνεντεύξεις.

10 Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, με επιστολή 25 Απριλίου, 1988, ζήτησε τη γνώμη του Γενικού Εισαγγελέα, ο οποίος έστειλε γραπτή γνωμοδότηση στις 5 Μαΐου, 1988. Ύστερα από συνομιλία με τον Πρόεδρο της Επιτροπής αναφορικά με τη γνωμοδότηση της 5ης Μαΐου, 1988, ο Γενικός Εισαγγελέας έστειλε πρόσθετη διευκρινιστική γραπτή γνωμοδότηση στις 9 Μαΐου, 1988.

15 Ο Γενικός Εισαγγελέας είναι ανεξάρτητος αξιωματούχος της Πολιτείας. Η θέση και τα καθήκοντα του καθορίζονται σε ειδικό κεφάλαιο, στο Μέρος VI, Κεφάλαιο I του Συντάγματος.

20 Ο Γενικός Εισαγγελέας βοηθούμενος από το Βοηθό Γενικό Εισαγγελέα είναι ο νομικός σύμβουλος της Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 113 του Συντάγματος. Έχει όχι μόνο δικαίωμα αλλά και καθήκον να προσφέρει τη νομική του συμβουλή στα άλλα όργανα της Δημοκρατίας.

25 Ο Γενικός Εισαγγελέας δεν αναμείχθηκε στη διαδικασία. Εκτέλεσε το συνταγματικό δικαίωμα και καθήκον του. Συμβούλεψε επί νομικών θεμάτων την Επιτροπή για νομικά ερωτήματα που υποβλήθηκαν σ' αυτό.

30 Οι προσωπικές συνεντεύξεις για την προαγωγή στη θέση είναι νομοθετημένες.

35 Με βάση το Άρθρο 35B(9), κατά τις συνεντεύξεις μπορεί να παρευρίσκεται ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Παιδείας ή ο Διευθυντής του οικείου Τμήματος ή εκπρόσωπος τους και να εκφέρει τις κρίσεις του για την απόδοση των υποψηφίων σ' αυτές.

40 Ο νομοθέτης έδωσε προτεραιότητα στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου και όχι στο Διευθυντή του Τμήματος.

Ο Γενικός Διευθυντής παρευρισκόταν στις συνεντεύξεις σύμφωνα με το Νόμο. Το παράπονο ότι δεν παρευρισκόταν ο οικείος Τμηματάρχης είναι νομικά αστήρικτο.

Στην εξέταση του θέματος της αρχαιότητας η Επιτροπή κα-
τάγραψε στα πρακτικά της όλα τα στοιχεία των τριών υποψη-
φίων (ημερομηνία γεννήσεως, διορισμού στη θέση Δασκάλου,
Διευθυντή Β, Διευθυντή Α, Επιθεωρητή, Επιθεωρητή Α). Είχε 5
υπόψη της ότι το ενδιαφερόμενο μέρος προάχθηκε και άσκησε
τα καθήκοντα της θέσης Γενικού Επιθεωρητή από 1η Νοεμβρίου,
1980, και διορίστηκε στη θέση Διευθυντή Δημοτικής Εκπαιδευ-
σης και άσκησε τα καθήκοντα της θέσης από 15 Μαΐου, 1984, μέ-
χρι την ακύρωσή της, όπως πιο πάνω αναφέρθηκε, από το Δικασ-
τήριο. Στο πρακτικό της Επιτροπής αναφέρεται:- 10

"(γ) Η υπεροχή σε αρχαιότητα των κ.κ. Καραγιώργη και Κων-
σταντινίδη έναντι του κ. Παπαδόπουλου οφείλεται στο ότι ο κ.
Παπαδόπουλος κατά το χρόνο της πλήρωσης για πρώτη φορά
των Θέσεων Επιθεωρητή Α' (Δημοτική Εκπαίδευση) κατείχε τη 15
θέση του Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης θέση που
ήταν ανώτερη από τη θέση Επιθεωρητή Α' και ως εκ τούτου δεν
ήταν δυνατό ο κ. Παπαδόπουλος να διεκδικήσει (και ενδεχομέ-
νως να καταλάβει) τη θέση Επιθεωρητή Α'. Η Επιτροπή θεωρεί 20
ότι δεν είναι σωστό και δίκαιο ο κ. Παπαδόπουλος να τεθεί σε
μειονεκτική θέση στο θέμα της αρχαιότητας έναντι των άλλων
δύο υποψηφίων που στο διάστημα μέχρι την ακύρωση της προ-
αγωγής του στη θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαιδευ-
σης (ή στη θέση του Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης) κατέλα-
βαν θέσεις που είναι ανώτερες από εκείνη στην οποία επέστρεψε 25
ο κ. Παπαδόπουλος ως αποτέλεσμα της ακυρώσεως των προα-
γωγών του και τις οποίες ο κ. Παπαδόπουλος στερήθηκε της ευ-
καιρίας να διεκδικήσει χωρίς δική του υπαιτιότητα."

Είναι ισχυρισμός των αιτητών ότι εσφαλμένα δεν λόγισε η 30
Επιτροπή ότι το ενδιαφερόμενο μέρος κατέχει τη θέση απλού
Επιθεωρητή από 1η Ιουλίου, 1969, και τίποτε περισσότερο, και
ότι ο αιτητής Καραγιώργης είχε δεκαπέντε χρόνια αρχαιότητα.

Εγείρεται σημαντικό νομικό ζήτημα σχετιζόμενο με την επί- 35
δραση της ακύρωσης προαγωγής δημοσίων υπαλλήλων για
υπέρβαση εξουσίας από το Αναθεωρητικό Δικαστήριο.

Η αρχή του Διοικητικού Δικαίου είναι ότι, μετά την ακύρω- 40
ση ενός διορισμού ή μιας προαγωγής υπαλλήλου, η Διοίκηση
έχει καθήκον να αποκαταστήσει τη σταδιοδρομία, όπως αυτή θα
εξελισσόταν αν δεν μεσολαβούσε η ακυρωτική απόφαση χωρίς
δική του υπαιτιότητα. Στο σύγγραμμα του Odent Contentieux
Administratif, σελ. 2049-2050 αναφέρεται:-

5 "Η αποκατάσταση αυτή συνίσταται στον υπολογισμό όσο είναι δυνατόν καλύτερα αν όχι της πραγματικής τουλάχιστον της πιθανής εξέλιξης της σταδιοδρομίας του ενδιαφερομένου υπαλλήλου: αυτό με τη σειρά του σημαίνει την εξέταση των θέσεων προαγωγής κατ' επιλογή που θα μπορούσε να διεκδικήσει και κατά πόσο θα μπορούσε υπό ομαλές συνθήκες να πετύχαινε να τις πάρει. Για το σκοπό αυτό η διοίκηση και το δικαστήριο οφείλουν να βασιστούν σ' ένα πρότυπο σταδιοδρομίας των συναδέλφων του ενδιαφερομένου που κατείχαν την ίδια θέση μ' αυτό πριν την ακύρωση της προαγωγής του και είχαν παρόμοια προσόντα και αρχαιότητα. Αυτό το πρότυπο σταδιοδρομίας θα χρησιμοποιηθεί για σκοπούς αναφοράς για τον υπολογισμό της εξέλιξης της σταδιοδρομίας που ο ενδιαφερόμενος θα μπορούσε κανονικά να είχε αν η ακυρωθείσα απόφαση δεν ελάμβανε χώρα έχοντας υπόψη τα ευμενή και δυσμενή στοιχεία της αντίστοιχης αξίας των άλλων υπαλλήλων με βάση τις εμπιστευτικές τους εκθέσεις. Έτσι θα μπορεί να καταλήξει ένας να δεχθεί ότι αφαιρουμένων των αποτελεσμάτων της ακυρωθείσας απόφασης, ο ενδιαφερόμενος υπάλληλος θα προάγεται κατ' επιλογή από μια συγκεκριμένη ημερομηνία ή αντίθετα δεν θα ευεργετείτο με οποιαδήποτε προαγωγή."

25 Η αρχή αυτή υιοθετήθηκε το πρώτον από το Γαλλικό Συμβούλιο Επικρατείας στην υπόθεση C.E. 26 dec. 1925, **Rodiere**, Rec. 1065. Αναπτύχθηκε σε μεταγενέστερες αποφάσεις - (βλ. αποφάσεις και σχόλια στο σύγγραμμα "Les grands arrêts de la jurisprudence administrative", 8th Edition, (1984), σελ. 186, Κεφάλαιο υπό τον τίτλο "Recours Pur Exces De Pouvoir Effet Des Annulations Contentieuses").

30 Η αποκατάσταση των πραγμάτων περιλαμβάνει υποχρέωση της Διοίκησης προς εξασφάλιση της συνέχισης της σταδιοδρομίας του κάθε υπαλλήλου με την κανονική ανάπτυξη και τις πιθανότητες προαγωγής εάν δεν υπήρχε η πράξη η οποία ακυρώθηκε.

35 Η Διοίκηση στην άσκηση της διακριτικής της εκτίμησης έχει υποχρέωση να λαμβάνει υπόψη το στοιχείο προστασίας των δικαιουμένων σε αποκατάσταση, το οποίο δεν μπορεί να παραβλέψει στην εκτέλεση ακυρωτικής απόφασης.

40 Η ακυρωτική απόφαση, ειδικά όταν λαμβάνεται μετά την πάροδο μακρού χρόνου, δεν δύναται να ακακόψει την κανονική ανέλιξη της σταδιοδρομίας - σε όλο το μακρό διάστημα της διαδικασίας της προσφυγής - του υπαλλήλου του οποίου η προαγωγή ακυρώθηκε.

(Βλ., επίσης, Βεγλερή "Η Συμμόρφωσης της Διοικήσεως εις τας Αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας" (1934), παράγραφος 2, "Κανόνες διέποντες την αποκατάστασιν", σελ. 87-108.)

Η Επιτροπή στην παρούσα περίπτωση ορθά άσκησε, με βάση τις αρχές του Διοικητικού Δικαίου, τη διάκριτική της ευχέρεια. Το ενδιαφερόμενο μέρος λόγω της νόμιμης, κατά τον ουσιώδη χρόνο, κατοχής των υψηλότερων θέσεων του Γενικού Επιθεωρητή και του Διευθυντή Εκπαιδεύσεως δεν είχε τη δυνατότητα υποψηφιότητας και προαγωγής στη θέση Επιθεωρητή Α', την οποία κατέλαβε ο αιτητής. 5
10

Ο καθορισμός της αρχαιότητας στο Άρθρο 37 του Νόμου δεν ασκεί επιρροή στην παρούσα υπόθεση και το προσβαλλόμενο σκεπτικό της απόφασης της Επιτροπής. 15

Ο δικηγόρος του αιτητή στην Προσφυγή Αρ. 616/88 ισχυρίστηκε ότι, επειδή τα τρία μέλη της Συμβουλευτικής Επιτροπής σύστησαν τον αιτητή, ενώ τα δύο μόνο σύστησαν το ενδιαφερόμενο μέρος, αυτό αποτελεί σύσταση, η οποία αποτελεί ξεχωριστό στοιχείο κρίσεως, και με βάση τη νομολογία δεν μπορεί να παραγνωρισθεί από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας χωρίς ειδική αιτιολογία. Αναφέρθηκε συγκεκριμένα στην υπόθεση *Republic v. Haris* (1985) 3(A) C.L.R. 106 και *The Republic of Cyprus and Another v. Georghios Kastellanos* (1988) 3(C) C.L.R. 2249. 20
25

Η Συμβουλευτική Επιτροπή αντιστοιχεί, κατά κάποιο τρόπο, με την Τμηματική Επιτροπή στη διαδικασία προαγωγής στη Δημόσια Υπηρεσία. Τα δικαιώματα και τα καθήκοντα της οριοθετούνται από το Νόμο. Οι σχετικές πρόνοιες για τη συγκεκριμένη θέση είναι το Άρθρο 35B(3) και (5)(α), το οποίο έχει:- 30

"(3) Στη συνέχεια η Συμβουλευτική Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψη την αξία, τα προσόντα και την αρχαιότητα των προσοντούχων υποψηφίων, ετοιμάζει έκθεση η οποία περιέχει κατάλογο των υποψηφίων με αλφαβητική σειρά που συστήνει και τους λόγους για τη σύσταση ή μη σύσταση ενός υποψηφίου: 35

.....
(5) Ο αριθμός των υποψηφίων οι οποίοι θα συστήνονται από τη Συμβουλευτική Επιτροπή θα είναι ο ακόλουθος: 40

(α) στην περίπτωση του καταλόγου ο οποίος καταρτίζεται με βάση το εδάφιο (3), ο τριπλάσιος αριθμός των κενών θέσεων, εκτός αν δεν υπάρχει ο απαιτούμενος αριθμός υπο-

ψηφίων ή κατάλληλων υποψηφίων κατά την κρίση της Συμβουλευτικής Επιτροπής."

5 Η Συμβουλευτική Επιτροπή σύστησε τριπλάσιο αριθμό των κενών θέσεων και απέστειλε στην Επιτροπή κατάλογο με αλφαβητική σειρά και τους λόγους για τη σύσταση ή μη σύσταση των υποψηφίων. Η περίληψη των ονομάτων των υποψηφίων που συστήνονται με αλφαβητική σειρά δεν αφήνει διακριτική ευχέρεια στη Συμβουλευτική Επιτροπή να συστήσει ειδικά για προαγωγή οποιοδήποτε από τους τρεις υποψήφιους. Ο Νόμος ορίζει ότι πρέπει ο κατάλογος να περιέχει τα ονόματα με αλφαβητική σειρά για να μη γίνεται σύσταση από τη Συμβουλευτική Επιτροπή όπως τις συστάσεις του Προϊσταμένου με βάση το Άρθρο 35(4) του περί Δημοσίας Υπηρεσίας Νόμου του 1990 (Ν. 1/90).

15 Η Επιτροπή δικαιούται να τροποποιήσει τον κατάλογο της Συμβουλευτικής Επιτροπής, στην εξέταση των ενστάσεων υποψηφίων που δεν περιλήφθηκαν στους καταλόγους, και έχει τη διακριτική ευχέρεια να επιλέξει για διορισμό ή προαγωγή κατά την κρίση της τον καταλληλότερο από τους υποψήφιους του τελικού καταλόγου.

20 Η σύσταση, στην οποία αναφέρθηκε ο δικηγόρος, είναι αντίθετη με το πνεύμα και το γράμμα του Νόμου.

25 Η Επιτροπή ορθά ενήργησε σύμφωνα με το Νόμο.

Το ενδιαφερόμενο μέρος από την 1η Νοεμβρίου, 1980 είχε, λόγω των θέσεων που κατείχε, εμπιστευτικές εκθέσεις και όχι υπηρεσιακές.

30 Προβλήθηκε ο ισχυρισμός από τους δικηγόρους και των δύο αιτητών ότι οι εμπιστευτικές εκθέσεις είναι άκυρες, γιατί με την εξάλειψη των αποφάσεων προαγωγής/διορισμού από τις ακυρωτικές δικαστικές αποφάσεις, στις οποίες έγινε αναφορά πιο πάνω, εξαιρέθηκαν οι υπηρεσιακές και οι εμπιστευτικές εκθέσεις του ενδιαφερόμενου μέρους στις θέσεις αυτές.

40 Οι εκθέσεις αξιολόγησης για τους εκπαιδευτικούς ονομάζονται υπηρεσιακές εκθέσεις από το 1979 - (βλ. Άρθρο 6 του περί Δημοσίας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) Νόμου του 1979, (Ν. 53/79)). Ούτε η διαδικασία όμως, ούτε ο τρόπος της σύνταξης άλλαξε. Η διαφορά ονόματος δεν είναι ουσιαστική παρατυπία, ούτε ασκεί οποιανδήποτε επιρροή στη λήψη απόφασης.

Το γεγονός ότι η προαγωγή του κ. Παπαδόπουλου στις αναφερόμενες θέσεις ακυρώθηκε, δεν συνεπάγεται εξάλειψη της πραγματικής του υπηρεσίας σ' αυτές και της πραγματικής αξιολόγησης της απόδοσης του στις ίδιες θέσεις.

5

Στην πρόσφατη Απόφαση *Christos Neocleous and Others v. The Republic of Cyprus, through The Educational Service Commission* (1989) 3(A) C.L.R. 433, ο Α. Λοΐζου, Πρ., στη σελ. 6 είπε τα εξής:-

10

"It was next argued that as regards interested parties 1 and 3, Kontopoulos and Michaelides their confidential reports were wrongly taken into consideration as such were compiled while they were serving as Headmasters, their promotion to which post had been subsequently annulled by the Court.

15

I consider that it is not possible to disregard the confidential reports of these interested parties even though their promotion to the post for which they were reported had been annulled, since such confidential reports did exist, they were not considered as irregular and were properly compiled in respect of the years in question, the interested parties being validly evaluated for duties they performed."

20

Υιοθετούμε το πιο πάνω απόσπασμα.

25

Οι εμπιστευτικές εκθέσεις για το ενδιαφερόμενο μέρος ετοιμάστηκαν νόμιμα. Αξιολογούσαν το ενδιαφερόμενο μέρος για τα καθήκοντα των θέσεων που εκτελούσε σε περιόδους από το 1980-1986. Δεν είναι δυνατό να παραγνωριστούν οι εμπιστευτικές αυτές εκθέσεις, έστω και αν η προαγωγή και ο διορισμός του ακυρώθηκαν μεταγενέστερα από το Δικαστήριο.

30

Η ακυρωτική απόφαση δεν επηρεάζει πράξεις, οι οποίες έγιναν νόμιμα στον ουσιώδη χρόνο.

35

Ο ισχυρισμός ότι ως αξία λήφθηκε μόνο η εικόνα στις εμπιστευτικές εκθέσεις δεν υποστηρίζεται από το περιεχόμενο του πρακτικού της Επιτροπής.

40

Η Επιτροπή έλαβε υπόψη της το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων και των φακέλων των υπηρεσιακών/εμπιστευτικών εκθέσεων, δίδοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στις τελευταίες, και την εντύπωση που αποκόμισε κατά την προσωπική συνέντευξη, ως

συμπληρωματικό στοιχείο κρίσεως για την αξία των υποψηφίων.

5 Τα προσόντα του αιτητή, περιλαμβανομένου και του Fellowship of the Economic Development Institute, βρίσκονταν καταχωρημένα στον προσωπικό του φακέλο.

10 Η Επιτροπή κατάγραψε στα πρακτικά της ανώτερα προσόντα από το Fellowship, το Ph.D. Education του Πανεπιστημίου του Λονδίνου, το οποίο ο αιτητής απόκτησε μεταγενέστερα. Δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παραγνώρισε το προσόν αυτό, γιατί έλαβε
15 υπόψη της όλο το περιεχόμενο του φακέλου. Αξίζει να σημειωθεί ότι το προσόν αυτό αποκτήθηκε σε περίοδο ολιγότερη από δέκα εβδομάδες. Η μη καταγραφή στο πρακτικό του προσόντος αυτού, ούτε ουσιώδης παρατυπία είναι, ούτε απόδειξη ή έστω και ένδειξη ότι δεν λήφθηκε υπόψη.

20 Η Συμβουλευτική Επιτροπή και η Επιτροπή έλαβαν υπόψη τους τα νομοθετημένα κριτήρια - αξία, προσόντα, αρχαιότητα. Συνεκτίμησαν τα τρία στοιχεία και έδωσαν τη βαρύτητα, την οποία έκριναν, στο καθένα απ' αυτά, ασκώντας διακριτική ευχέρεια.

Η απόφαση της 10ης Μαΐου, 1988, Παράρτημα Η, αναφέρει:-

25 "Η Επιτροπή λαμβάνει γνώση γνωμοδοτήσεων του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας με αρ.46(Α)/67/VI και ημερ. 5/5/88 και 9/5/88 σύμφωνα με τις οποίες η Επιτροπή, σχετικά με την πλήρωση της κενής θέσης Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης, δεν μπορεί με βάση το Νόμο να καλέσει σε συνέντευξη και τέταρτο υποψήφιο.

30

Ενόψει της πιο πάνω γνωμοδοτήσεως, η Επιτροπή αποφασίζει:

35 (α) Να ανακαλέσει την απόφαση της με ημερ. 24/2/88 κατά την οποία, αφού εξέτασε τις ενστάσεις που είχαν υποβληθεί εναντίον του καταλόγου των υποψηφίων που είχε συστήσει η οικεία Συμβουλευτική Επιτροπή, είχε αποφασίσει να καλέσει σε προσωπική συνέντευξη και τους 4 αιτητές για τη θέση Γενικού Επιθεωρητή Δημοτικής Εκπαίδευσης, και

40 (β) να επανεξετάσει τις ενστάσεις αυτές υπό το φως της γνωμοδότησης του Γενικού Εισαγγελέα.

Η Επιτροπή εξετάζει τις ενστάσεις που υποβλήθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 35B(8) του Νόμου 65/87 και λαμβάνοντας

υπόψη τους λόγους που επικαλείται κάθε ενιστάμενος καθώς και τα στοιχεία και έγγραφα που υπάρχουν στους φακέλους των υποψηφίων, αποφασίζει ως εξής:

Παντελίδης Χρίστος

5

Ο δικηγόρος του πιο πάνω Επιθεωρητή Α' υποβάλλει ένσταση για τη μη περιλήψη του ονόματος του πελάτη του στον κατάλογο των υποψηφίων που συστήνει η Συμβουλευτική Επιτροπή.

10

Η Επιτροπή αφού μελέτησε την έκθεση της Συμβουλευτικής Επιτροπής και το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων και των φακέλων υπηρεσιακών εκθέσεων των υποψηφίων και συνεκτιμώντας τα νόμιμα κριτήρια (αξία, προσόντα, αρχαιότητα), βρίσκει ότι ο κ. Παντελίδης δεν υπερέρχει από τους υποψηφίους που συνέστησε η Συμβουλευτική Επιτροπή και ως εκ τούτου απορρίπτει την ένστασή του."

15

Η πράξη που ανακλήθηκε ήταν αντίθετη προς το Νόμο και παράνομη. Οι παράνομες πράξεις μπορούν να ανακληθούν. Η ανάκληση δεν επιτρέπεται ύστερα από την παρέλευση μακρού χρόνου, εκτός αν λόγοι δημόσιου συμφέροντος την επιβάλλουν (βλ. *Σοφούλλης Χατζηπαναγή ν. Της Δημοκρατίας της Κύπρου* (1989) 3(Γ) Α.Α.Δ. 1079· *Φρίξος Ευσταθίου ν. Κυπριακής Δημοκρατίας* (1990) 3 Α.Α.Δ. 1576).

20

25

Η Επιτροπή ορθά, σύμφωνα με το Νόμο, ανακάλεσε την απόφαση της 24ης Φεβρουαρίου, 1988. Χωρίς την ανάκληση η όλη διαδικασία πλήρωσης της θέσης θα ήταν ακυρωτέα, γιατί θα αντίβαινε τις ρητές πρόνοιες του Νόμου.

30

Η Επιτροπή εξέτασε όλα τα στοιχεία με βάση τα νομοθετημένα κριτήρια, έκαμε σύγκριση του αιτητή και των άλλων υποψηφίων και αποφάσισε ότι δεν υπερείχε των τριών υποψηφίων που συστήθηκαν από τη Συμβουλευτική Επιτροπή και απόρριψε την ένστασή του.

35

Τόσο ο αιτητής όσο και το ενδιαφερόμενο μέρος κατέχουν τον τίτλο Ph.D, ο οποίος είναι το ανώτερο ακαδημαϊκό προσόν που κατείχαν υποψήφιοι.

40

Η απόφαση της Επιτροπής της 10ης Μαΐου, 1988, είναι αιτιολογημένη με επάρκεια.

Ο ισχυρισμός ότι λήφθηκαν υπόψη άκυρες εμπιστευτικές εκ-

θέσεις για το ενδιαφερόμενο μέρος απαντήθηκε πιο πάνω.

5 Ενόψει της φύσης της θέσης και των καθηκόντων της, όπως αναφέρονται στο σχέδιο υπηρεσίας, η Επιτροπή έχει ευρεία δια-
κριτική ευχέρεια στην επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου
για διορισμό/προαγωγή. (Βλ., μεταξύ άλλων, **Andreas Frangos v. Republic (Public Service Commission)** (1970) 3 C.L.R. 312, 343·
Takis Christou v. Republic (Public Service Commission) (1977) 3 C.L.R. 11, 24·
10 **Ierides v. Republic** (1980) 3 C.L.R. 165·
Gregoriou and Others v. Republic (1985) 3 C.L.R. 1309, 1320·
Simillis v. Republic (1986) 3 C.L.R. 608· **Andreas Z. Georghiou and Others v. The Republic of Cyprus** (1988) 3(A) C.L.R. 678·
**Δημήτρης Παπαδόπουλος ν. Κυπριακής Δημοκρατίας, μέσω Επι-
τροπής Δημόσιας Υπηρεσίας** (1989) 3(Δ) Α.Α.Δ. 2575.)

15 Η συνέντευξη είναι νομοθετημένη διαδικασία και η απόδοση των υποψηφίων στις συνεντεύξεις λαμβάνεται υπόψη μόνο ως συμπληρωματικό στοιχείο κρίσης της αξίας τους. Το ενδιαφερό-
20 μενο μέρος κρίθηκε "εξαιρετος" τόσο από το Γενικό Διευθυντή όσο και από την Επιτροπή.

Η Επιτροπή συνεκτίμησε την αξία, προσόντα και αρχαιότητα των υποψηφίων και απόδωσε τέτοια σπουδαιότητα στο καθένα όπως έκρινε πρόπον, άσκησε σωστά τη διακριτική της ευχέρεια και
25 κατάληξε στην επιλογή του καταλληλότερου υποψηφίου.

Οι αιτητές απέτυχαν να ικανοποιήσουν το Δικαστήριο ότι έχουν έκδηλη υπεροχή έναντι του ενδιαφερόμενου μέρους με το νόημα που δόθηκε στην υπόθεση **Hadjiioannou v. Republic**
30 (1983) 3 C.L.R. 1041.

Με βάση τα πιο πάνω η Επιτροπή ενήργησε σύμφωνα με το Νόμο. Συνεκτίμησε όλα τα στοιχεία. Άσκησε σωστά τη διακριτική της ευχέρεια, η οποία είναι πολύ ευρεία στην πλήρωση θέσεων όπως η θέση Γενικού Διευθυντή Δημοτικής Εκπαίδευσης. Κατάληξε στην αιτιολογημένη προσβαλλόμενη απόφαση που ήταν εύλογα επιτρεπτή στην Επιτροπή.

40 Για όλους τους πιο πάνω λόγους οι προσφυγές αποτυγχάνουν και απορρίπτονται.

Καμιά διαταγή για έξοδα.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.